

Rom. Eccles. recipiebatur dominium, quarum usum facti liceret habere fratribus seu Ordini antedictis: subiungens quod non rerum omnium usum habere debeant fratres ipsi. Quantum autem ad usum facti simplicem absque omni iure utendi attinet, nulla rerum potest ceteri differre quoad fratres: sic enim uti de facto possunt prohibitis, ut permissis. Ex quo sequitur quod usum facti, de quo ordinatio loquitur, de tali intelligi debeat, qui iustus sit, & pro quo competat ius utendi: & ipse videtur conditor Canonis ex eo etiam sensisse, quod in eadem ordinatione subiunxit, quod moderatus usus in expensis prius rebus ipsis fratribus est concessus. Rursus impugnatores constitutionum huiusmodi asserere publice perhibentur, quod libellum & dicta magistrorum asserentium dictam paupertatem & vitam dictorum fratrum non esse Evangelicam & Apostolicam, Summi Pontifices damnauerunt, districtius per Apostolicas literas inhibentes, ne quisquam premissa vel aliquid premissorum contumaciter asserere seu quomodolibet praesumeret defendere, statuentes, quod praesumens contrarium tanquam contumax, Eccles. Rom. rebellis, ac ut hereticus haberetur. Ad quod dicimus assertio nem huiusmodi falsam esse: non enim continetur in sententia supradicta, quod contra faciens, ut hereticus haberetur, quae quidem quoad hoc continet, quae sequuntur: Nos enim nihilominus auctoritate praesentium districtius inhibemus, ne quisquam premissa, vel aliquid premissorum pertinaciter asserere, vel quomodolibet defendere praesumat: quicunque vero hoc praesumpserit, tanquam contumax, & Eccles. Rom. rebellis ab omnibus fidelibus habeatur, non fuit adiectum quod ut hereticus haberetur, ut patet in serie sententiae condemnationis praedictae. Rursus asseruntur publice huiusmodi assertores, quod abdicatio iuris in cuiuscunque rei proprietate, & in usu eius est sancta & meritoria propter Deum, & a Christo in seipso servata, Apostolis imposita & ab ipsis sub voto assumpta: nec propter hoc usum facti ad sustentationem naturae in Christo & Apostolis convincitur esse non iustus, sed tantum iustior atque perfectior & Deo acceptior & mundo exemplior, quanto plenius renunciatum fuerit omni iuri: per quod potest sic utens pro usu huiusmodi quomodolibet contendere vel in iudicio litigare. Quae quidem assertio continet multa falsa: cum neque Christum expropriationem praedictam omni iuris in cuiuscunque rei proprietate, & in eius usu in se servasse, nec eam imposuisse Apostolis, neque sub voto ab ipsis fuisse receptam, Evangelica seu Apostolica doceat historia: sed contrarium evidenter manifestat. Quod autem in praedicta assertione adicitur, quod per abdicacionem iuris praedicti, videlicet proprietatis, is usus facti ad sustentationem naturae in Christo & Apostolis non convincitur esse non iustus, sed tantum iustior, &c. impossibilitatem includit & errorem dictum huiusmodi evidentem. Impossibile enim est actum humanum extrinsecum esse iustum, si exercens actum ipsum nullum jus habeat illum exercendi: imo non iustus seu iniustus, necessario convincitur talis usus. Item est absurdum & erroneum, quod actus alicuius non habentis jus actum huiusmodi faciendi sit iustior & Deo acceptior, quam habentis, cum concludat actum iniustum iustiorum & Deo acceptiorum existeri, quam sit iustus. Ex praemissis autem inferre nituntur, ut fertur, quod praedictorum Summorum Pontificum definitio, quam definiunt de paupertate Christi & Apostolorum ac Fratrum Minorum praedictorum Regula, prout superius expresserunt, per nos non potuit mutari: proculdubio falsa asserunt dicendo praedecessor. nostros definiisse talia, ut superius est probatum: & adhuc sic loquentes, dum per talia constitutiones nostras impugnare fatagunt, constitutiones illas, quibus se adjuvant, ostendunt, si eorum falsae assertiones vere existerent, fore invalidas, erroneas & infirmas. Si enim nobis non licuit contra constitutionem Nicolai IV. praedecessor. nostri, in qua se fundant, praecipue aliquid statuere commune, nec sibi licuit contra statuta Gregor. Innoc. & Alexand. praedictorum statuere aut aliquid declarare, quod tamen ipsum fecisse, secundum eorum assertionem, noscitur evidenter: cum enim illi declaraverint, quod Ordo Minorum habet usum earum rerum, quas licet eis habere, quod ad usum iuris est referendum necessario, ut superius est probatum: ipse vero secundum ipsos statuit, quod nec Ordo, nec fratres ius utendi habeant, sed tantummodo simplicem usum facti: & insuper ordinavit, decrevit & statuit huiusmodi constitutionem, ordinationem & declarationem suam duntaxat a fratribus ipsis praesens & invariabiliter perpetuis temporibus observandam: constat non solum quod contra declarationes praedecessorum praedictorum ordinaverit: sed ipsum illas quantum ad ea, quae sua declaratio continet, etiam revocasse. Ipse quoque praedecessor noster in sua declaratione subiunxit, ad Sedis Apostolicae declarationem & ordinationem eorum, & circa ea, quae ipse declaraverat pertinere, sic dicens: Si quid in praedictis ambiguitatis emergerit, hoc

f. Nota text. bene. & quis dicitur hereticus, vide gloss. Clem. I. de usu. c. hereticus. 24. q. 3. & Jo. de Turrec. l. 4. parte 1. c. 2. Font.

ad culmen Sedis Apostolicae deducatur; ut ex auctoritate Apostolica sua in hoc manifestetur intento, cui solum concessum est in his statuta condere, & condita declarare: cuius tamen contrarium asserunt huiusmodi assertores. Adhuc patet, quod asserunt esse falsum: licet enim Innocentius III. praedictus in Generali Concilio interdidisset novas Religiones institui: tamen successores ipsius, non obstante interdicto huiusmodi, plures leguntur Ordines confirmasse, qui etiam, aliquibus exceptis, fuerunt postea per Gregorium IX. praedecessorem nostrum dissoluti certo modo in Concilio Generali. Si igitur post interdictum Generalis Concilii licuit Summis Pontificibus non confirmatos in toto dissolvere, non est mirum, si quod declarat circa Regulas Ordinum solus Summus Pontifex vel ordinat: licet autem eius successoribus declarare, seu alias immutare. Patet autem quod neque Honorii confirmatio, neque Greg. neque Alexand. neque Nicolai praedictorum facta fuerit in Concilio Generali, cum per nullum ipsorum fuerit Generale Concilium celebratum, licet Innocentius IV. celebravit Concilium Generale, tamen in illo, nec auctoritate alicuius Concilii facta fuit ipsius declaratio supradicta. Nicolaus autem IV. nec celebravit Generale Concilium, nec aliquid circa dictam Regulam declaravit. Gregorius autem IX. praedictus, nec confirmavit, nec declaravit dictam Regulam: sed in Generali Concilio ubi casati fuerunt nonnulli mendicantium Ordines, dictorum Fratrum Minorum, & Praedicatorum Ordines non cassavit, sed asseruit approbatos, sic dicens: ad eos, quos evidens ex eis utilitas Ecclesiae universalis proveniens perhibet approbatos, praesentem non patimur constitutionem extendi. Praeterea dicant nobis, ubi legunt assertiones huiusmodi, quod ad fidem vel mores pertineat Christum & Apostolos non habuisse in his, quae habuerunt, nisi simplicem usum facti: profecto directe hoc ad fidem non pertinet, cum de hoc articulo non sit aliquid, nec sub quo valeat comprehendi, ut patet in symbolis, in quibus articuli fidei continentur: nec etiam reducte, ne quali hoc sacra Scriptura continet, quod negato tota Scriptura sacra redditur dubia: & per consequens articuli fidei, qui habent per Scripturam sacram probari, redduntur dubii & incerti: hoc enim in Scriptura sacra non poterit, sed contrarium reperiri. De Fratribus autem Minoribus praedictis, constat, quod de ipsorum paupertate & simplici usu facti, seu de dominio eorum, quae ipsi offeruntur, quod Summus Pontifex illud sibi & Romana Ecclesiae reservaverit vel potuerit reservare, nec quod illud reservatum successoribus abicere non liceat, si hoc expedire viderit, seu quod procuratores constitutos auctoritate Summi Pontificis pro negotiis Ordinis praedicti successor revocare non valeat, in praedictis symbolis, Evangelio, neque Actibus Apostolorum & Epistolis mentio aliqua non habetur. Unde non possunt ex praedictis concludere, nisi falso quin contra ordinata per Summos Pontifices circa talia valeat successor aliud ordinare: quod Nicolaus praefatus expressit in sua declaratione inferuit, ut superius plenius continetur. Nos itaque ne fabricatores mendaciorum huiusmodi ac etiam assertores de tam pestifera, erronea & damnata doctrina, confutatione ac confusione utique omni digna, gloriarum valeant, & alios trahere in errorem, cum ausu arreptorum ac petulantia improba ausi defendere publice fuerint damnata per constitutionem praedictam haesim, ac etiam probare, videlicet, quod Christus & eius Apostoli in his, quae habuisse leguntur, tantum habuerint absque iure aliquo simplicem usum facti, ex quo, si verum esset, sequeretur usum Christi fuisse non iustum, quod profecto blasphemiam continet, & est Catholicae fidei inimicum: cum hoc de pertinaci animositate ac erronea non sit dubium procellisse, omnes & singulos, qui verbo ac scripto per se, vel alium seu alios talia publice praesumpserunt: ipsos quoque, qui eos docuerunt in talibus, & ut praemissa facerent; in damnatam incidisse haesim, ac ut hereticos evitandos fore, de fratrum nostrorum consilio declaramus. Si quis autem damnatas per constitutionem, cum inter, praedictam, haereses vel ipsarum alteram deinceps scienter verbo, vel scripto defendere, vel approbare praesumpserit, de fratrum eorundem consilio decernimus, ut tanquam haereticus ab omnibus evidenter habeatur. Adhuc quod constitutionem nostram, ad conditorem Canonum, supradictam infans ausu impugnare nisi sunt, sicut fertur, districtius, de eorundem fratrum consilio inhibemus, ne quisquam contra definita, ordinata seu facta per ipsam verbo, vel scripto scienter approbet aliquid, vel defendat. Si quis vero contra praesumpserit, tanquam contumax, & rebellis Rom. Eccles. ab omnibus habeatur. Nulli ergo, &c. Data Avinionis IV. Idus Novembris, Pontificatus nostri anno IX.

Constitutionum viginti Joannis XXII. finis.

EXTRAVAGANTES COMMUNES, A DIVERSIS ROMANIS PONTIFICIBUS POST SEXTUM EDITÆ: CUM SUIS (UT VOCANT) SUMMULIS.

DE CONSUETUDINE.

TITULUS PRIMUS.

I. JOANNES XXII. [c. an. 1318. Avinion.]

Consuetudo impediens ne Legati Sedis Apostolicae recipiantur, non valet: & illa non obstante Legati ipsi sint ab omnibus recipiendi, & eos impediens ipso facto excommunicationem incurvant, & eorum terra Ecclesiastico subijciuntur interdicto.

UPPER gentes & regna Romanus Pontifex a Domino constitutus, cum personaliter singulas regiones circumire non possit, nec circa gregem sibi creditum curam Pastoralis sollicitudinis exercere: necesse habet interdum ex debito impostae servitutis suos ad diversas mundi partes, prout necessitates emergerint, destinare Legatos, qui vices ipsius supplendo, errata corrigant, aspera in plana convertant, & commissis sibi populis salutis incrementa ministrent. Verumtamen aliqui huiusmodi officium, & potestatem ipsius Romani Pontificis, quam non ab homine, sed a Deo recepit, sub suo arbitrio redigere molientes, Legatos ipsos nisi ab eis petiti fuerint, vel de beneplacito eorum transiissent, sibi terras subiectas (dicentes hoc eis de consuetudine competere) ingredi non permittunt. Nos huiusmodi consuetudinem, non tam irrationabilem, quam nonnunquam animarum salutem contrariam, detrahentemque Apostolicae potestati, auctoritate Apostolica penitus reprobandas, Legatos ipsos ab omnibus, cuiuscunque praesentis, conditionis, aut status fuerint, debere admitti decernimus: nec eos pretextu cuiusvis consuetudinis impediti posse a quoquam Christiano nomine gloriantes, quo minus regna, & terras quasi-beret, ad quae ipsos destinari contigerit, ingrediantur libere, ac commissis sibi legationis officium exerceant in eisdem. Qui vero decreto super praedictis dictos Legatos, aut etiam nuncios, quos ad quascunque partes pro causis quibuslibet Sedes ipsa transmittit, praesumpserint impedire, ipso facto sententiam excommunicationis incurvant; Regna, terras, & loca quolibet subiecta eidem tandiu sint eo ipso Ecclesiastico supposita interdicto, quando in huiusmodi contumacia duxerint persistendum. Non obstantibus quibuslibet indulgentiis, aut privilegiis, Imperatoribus ac Regibus, seu quibuscunque alijs sub quibuscunque modis, tenoribus & formis a Sede ipsa concessis, quae contra praemissa nullis volumus suffragari.

DE POSTULATIONE PRELATORUM.

TITULUS II.

I. JOANNES XXII. [c. an. 1318. Avinion.]

Minores xxvii. annis secularer, & mendicantes Religiosi, ad certas Ecclesias prohibentur postulari: & puniuntur tam postulantes, quam postulati.

DISPENSIS & periculis variis, quae ex subscriptis postulationibus possent Ecclesiis evenire, & vacationum diuturnitatibus, quae consueverunt nonnunquam ex postulationibus irrationabilibus provenire, ac dispensis, quae inde frequenter Ecclesiae incurrant, ad futuram rei memoriam oblitere cupientes: illum, qui vigesimum septimum non attigerit annum, ad Cathedralium, nec non professorem cuiusvis mendicantium Ordinis ad inferiores Cathedralibus Ecclesiis, ad Monasteria extra suos Ordines postulari cuncto perpetuo prohibemus. Quod si secus

postulatum fuerit, & attentatum, irritum ac nullius penitus sit momenti. Et qui scienter proceperint ad eandem, ea vice postulandi, ac eligendi potestate privatos, ac beneficiis, quae in ipsa obtinebunt Ecclesia, ad quam postulationem huiusmodi fecerint, per triennium noverint se suspensos. Postulatos vero, qui postulationis de se factae negotium fuerint per se, vel per alium in Romana Curia profecti, illud ibi proponi in publico, vel privato consistorio facientes, etiam se duntaxat dispositioni Sedis Apost. committendo, si se annum xxvii. non attigisse sciverunt, ut praefertur, usque ad xxxv. annum; Ceteros vero seculares & religiosos extra suorum administrationes Ordinum perpetuo ineligiblees, ac impossitabiles esse decernimus: ac profus inhabiles ad quascunque dignitates Ecclesiasticas, & beneficia quolibet obtinenda.

DE ELECTIONE.

TITULUS III.

I. BONIFACIUS VIII. [c. an. 1300. Roma.]

Multis probat argumentis promotos in Curia non debere ad propria redire sine literis sua promotionis. Qui si secus fecerint, pro Prelatis non sunt habendi: penalis, quae incurritur hic expressa. Et de ista Extravaganti facit mentionem Panorm. in ca. qualiter. de elect. ti. cens. quod nullus antequam habeat literas Apostolicas super sua promotione, debet administrare, nec debet recipi ab Ecclesia tanquam Prelatus: alias recipientes, & receptus incurvant panam, de qua hic.

INJUNCTA nobis debitum servitutis exposcit, ut qui ad reformandos in Clero mores & actus, (prout nobis ex alto permittitur,) solertius intendimus: ibi praecipue reformationis accommodata remedium apponamus, ubi majus respicimus periculum imminere. Sane quam periculosum existat, quod aliquis in officio, dignitate vel gradu fore se asserat & pro tali etiam habeatur, nisi prius ipse, quod asserit, legitimis ostenderit documentis: tam ex civilibus, quam ex Canonicis institutis colligitur evidenter. Asserenti namque cum mandatis Principis se venisse, credendum non est, nisi hoc scriptis probaverit. Nec similiter creditur se assentes Legatum. Nunquam enim Apostolicae Sedis moris fuit absque signatis apicibus undecunque legationem suscipere. Sed nec dicenti se Delegatum Sedis ejusdem, creditur vel intenditur, nisi de mandato Apostolico fide doceat oculata. Similiter Clerici ad alienam Dioecesim sine suorum Ordinariorum literis venientes, nec in suis recipiantur Ordinibus, nec ad superiores ascendant. Clerici quoque & Monachi qui de suis civitatibus ad alienam urbem proficiscuntur (nisi muniti veniant suorum literis Prelatorum) non sunt Clerici vel Monachi reputandi. Si quis praeterea in Clerum electum se dicat, si Sacerdotem sese nominet, hoc forandum est: quia non sine periculo est in talibus communicatio indistincta. Quod autem in illis, qui se Episcopos, vel Superiores Prelatos, aut etiam Abbates, Priores, seu alios Monasteriorum Rectores quocunque nomine censeantur, appellant, sit discussio celebris, & diligens facienda, luculentius apparet: si scandala & pericula gravia (quae ipsorum parere possent communicatio indistincta) diligentius attendantur. Hinc nos evidens evocat ratio, ut cum praemissis alijs casibus, qui minoris existunt periculi, sit ex constitutionibus editis jam provisum: hunc ultimum, qui pericula graviora minatur, nequaquam sine provisionis opportuno remedio reliquamus. Praesenti itaque perpetuo valitura constitutione sancimus, ut Episcopi & alii Praelati Superiores, necnon Abbates, Priores, & ceteri Monasteriorum regimina exercentes, quocunque nomine censeantur, qui apud dictam